

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 4.03.2026
FU-sak: 8/26		Arkivsaknr.:

Tiltak for styrket ekstern finansiering 2026

Bakgrunn

På oppdrag av universitetsledelsen utarbeidet Forskningsutvalget våren 2025 rapporten Styrk UiB – om styrking av ekstern finansiering ved UiB. Rapporten tar utgangspunkt i UiBs visjoner og mål slik de er formulert i strategi og utviklingsavtale, og trekker fram fem innsatsområder for å nå universitetets ambisjoner for forskningen: søknadskultur, mobilisering, insentiver, administrativ støtte og langsiktig planlegging. Rapporten ble først lagt fram for universitetsstyret i mai 2025 ([sak 32/25](#)), og har vært grunnlag for drøfting på fakultetene, i sentrale utvalg og styreseminar i tiden etter. Fakultetene er i styresaken anbefalt å følge opp rapporten med egne tiltak.

Vinteren 2026 har universitetsledelsen arbeidet med å utforme tiltak som oppfølging fra UiB sentralt, særlig i lys av resultatene i 2025 knyttet til ekstern finansiering. Analysen er at UiB har høy suksessrate både i EU og NFR, men at det jevnt over er for lav søknadsaktivitet og at det sendes for få søknader, særlig til FRIPRO og til Marie Curie Postdoktor stipend (MSCA-PF).

Det ser ut som vi ikke utnytter potensialet i etablerte forskningsmiljøer og hos publiseringssterke forskere. Videre registrerer vi noen utfordringer med resultatene hos forskere tidlig i karriereløpet. Vi har fallende suksessrate for ERC Starting Grant og vi har lavt gjennomslag i NFRs ordninger for tidlig karriere. Oppsummert:

- Vi må øke søknadsaktivitet i bredden av universitetet og få frem flere søknader
- Vi har mye større potensial blant yngre forskere (ERC Starting Grant + NFR Tidlig karriere)
- Vi bør styrke forskningsfellesskapet og forskningsledelse

I denne saken skisseres tiltak som allerede er bestemt av universitetsledelsen, og andre aktuelle tiltak som kan eller skal iverksettes i 2026

Tiltak vedtatt av universitetsledelsen

Universitetsledelsen har i brev av februar 2026 (vedlegg 1) gjort rede for tre tiltak knyttet til langsiktig planlegging, insentiv og mobilisering: Det vil legges opp til dialogmøter med fakultetene, og det bevilges stimuleringsmidler til deltakelse i FRIPRO samt midler til egenbidrag i MSCA Postdoktor-stipend.

FRIPRO

Forskningsrådets FRIPRO-utlysninger støtter avansert, nysgjerrighetsdrevet forskning uten tematiske føringer, og har vært av stor betydning for bredden av UiBs forskningsvirksomhet. UiBs søknad til utlysningene gikk ned i 2025, i motsetning til de fleste andre institusjoner.

Universitetsledelsen ønsker å stimulere til økt søknad til FRIPRO, og har satt av ni millioner til formålet. Midlene vil fordeles etter samme nøkkel som SPRIRE og PES, basert på faste årsverk i professor- og førsteamanuensisstillinger samt faglige lederstillinger (dekan og instituttledere).

Miljøene står fritt til å bestemme hvilke aktiviteter midlene skal brukes til så lenge det brukes til å understøtte hovedformålet.

MSCA

STYRK-rapporten dokumenterer at UiB i langt mindre grad enn andre universitet søker midler fra MSCA. Fakultetene har pekt på krevende egenbidrag som årsak til manglende mobilisering til ordningen. Universitetsledelsen vil bidra med kr 100 000 i året til innvilgede postdoktor-prosjekt (MSCA PF) i 2026 og 2027, i tillegg til insentivmidler som fordeles gjennom UiBs budsjettmodell.

Dialogmøter

Våren 2026 vil det gjennomføres dialogmøter om forskning mellom universitetsledelsen og fakultetene. Dialogmøtene vil ha vekt på strategiske mål og virkemidler for det enkelte fakultet og på tiltak som skal settes i gang for å styrke den eksternt finansierte virksomheten.

Tiltaksplan

De vedtatte tiltakene inngår i en større tiltaksplan under utarbeiding i universitetsledelsen. Av moment som kan inngå i planen kan nevnes:

- Kompetansebyggende tiltak, herunder
 - o Workshoper om excellence og impact
 - o Videreutvikling av ERC StG Development Programme med fokus på forskningside-/konseptutvikling
 - o Momentum utvidelse av antall deltakere fra 17 til 24
 - o Andre kurs som kan rulles ut – tilbys sentralt eller til institutt/grupper
- Synliggjøring og økning av interne småmidler som kan søkes for å utvikle prosjektsøknader.
- Tiltak for å styrke forskningsfellesskap og forskningskultur

Noen av tiltakene kan gjennomføres fra sentralnivået, men tiltak som handler om å styrke forskningskultur og forskningsfellesskap må først og fremst skje i fagmiljøene.

I tillegg til fortløpende drøftinger i Forskningsutvalget, har tiltak for styrket ekstern finansiering vært behandlet i flere sentrale organer over det siste halve året, senest på universitetsstyrets seminar i Brussel 5. februar og i fellesarena for dekaner, fakultets- og avdelingsdirektører 16. februar. Sammen med STYRK-rapporten danner innspill fra forskningsutvalget og andre sentrale organ premissene for arbeidet med tiltaksplanen.

Forskningsutvalget bes reflektere over foreslåtte og vedtatte tiltak, og hvilke tiltak fakultetene selv har planlagt for styrking av ekstern finansiering.

Saken legges fram for forskningsutvalget til drøfting

Vedlegg: Brev til fakultetene